

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 248.371 van 28 september 2020
in de zaak A. 231.822/IX-9770**

In zake: Ilyes LAMARTI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het GEMEENSCHAPSONDERWIJS, vertegenwoordigd door
Scholengroep Brussel
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Marc Stommels en Jan Fransen
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Amerikalei 220, bus 14
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 21 september 2020, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de beroepscommissie van scholengroep Brussel van het Gemeenschapsonderwijs van 10 september 2020 waarbij aan Ilyes Lamarti een oriënteringsattest C wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 september 2020, om 10.00 uur.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Jan Fransen, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Wendy Depester heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is tijdens het schooljaar 2019-2020 leerling in het tweede jaar van de eerste graad, moderne wetenschappen, van het meertalig atheneum Woluwe, onderwijsinstelling die behoort tot scholengroep Brussel van het Gemeenschapsonderwijs.

3.2. Tijdens de eerste periode van dagelijks werk haalt verzoeker één onvoldoende (Engels). De klassenraad geeft als algemeen commentaar:

“Dit zijn toch wel veel lage cijfers, Ilyès. Je bent niet altijd in orde met taken of lesmateriaal en dat helpt natuurlijk niet. Als je leerstof niet begrijpt, ga dan op zoek naar de juiste studiemethode en studeer ook niet te oppervlakkig. Zet je veel meer in en laat zien wat je waard bent. Succes met de examens!”

Op het eerste examen heeft verzoeker tekorten voor aardrijkskunde, Engels, Nederlands, natuurwetenschappen en wiskunde. De klassenraad geeft als algemeen commentaar:

“Dit is een slecht rapport, Ilyès, en dat is te wijten aan onvoldoende studie, ook al doorheen het schooljaar.
Denk goed na over hoe je de 2de helft van het schooljaar gaat aanpakken, want op deze manier zal je niet slagen.”

Op dagelijks werk 2 behaalt verzoeker tekorten voor aardrijkskunde, economie, Engels, Frans, Nederlands, wiskunde en wetenschappelijk werk-natuurwetenschappen. De klassenraad geeft als algemeen commentaar:

“Dit zijn werkelijk slechte resultaten en dito commentaren, Ilyès. Je maakt je taken niet, vertoont weinig inzet in de les en studeert ook niet of onvoldoende. Wat is er aan de hand? Op deze manier zal je het jaar niet halen. Neem contact op met mevrouw [...] voor Huiswerkbegeleiding.
Brief aan de ouders: 7 tekorten.”

Op dagelijks werk 3 behaalt verzoeker tekorten op Engels, Nederlands, natuurwetenschappen en wiskunde. Voor aardrijkskunde wordt geen cijfer toegekend. Deze periode valt gedeeltelijk samen met het afstandsonderwijs ten gevolge van de schoolsluiting wegens de pandemie COVID-19. Op het rapport vallen volgende vakcommentaren te lezen:

- aardrijkskunde: “Je hebt vijf taken niet gemaakt en je studeerde amper voor je toetsen. Ondanks herhaaldelijke verwittigingen doorheen het jaar lijkt je de ernst van de situatie niet te begrijpen.”
- economie: “Goed gewerkt tot 13 maart, tijdens de quarantaine periode liet je het echter vaak afweten.”
- geschiedenis: “Je hebt moeilijkheden met het respecteren van deadlines. Let daar in de toekomst op, want dit is echt wel belangrijk.”
- plastische opvoeding: “Voldoende. Jammer dat ik tijdens corona niks heb mogen ontvangen. Je enige opdracht voor corona heb je ook niet ingediend, vandaar dit cijfer.”

- wiskunde: “Op de 3 toetsen van deze rapport periode voor 13 maart behaalde je zwakke resultaten. Tijdens de corona periode was je inzet wisselvallig. De ene week was je in orde met je taken en de andere week (deels) niet.”

Verzoeker tekent vijf jaartekorten op – voor aardrijkskunde, Engels, Nederlands, natuurwetenschappen en wiskunde.

3.3. De delibererende klassenraad besluit om verzoeker een oriënteringsattest C toe te kennen, met volgende motivering:

“De leerling behaalde 5 onvoldoendes op jaarbasis met een algemeen resultaat van slechts 50% en heeft aldus de leerplandoelen niet bereikt. Reeds op Examen 1 scoorde de leerling zeer zwakke resultaten met 5 tekorten en een algemeen totaal van 47,5%. Zo behaalde de leerling te veel tekorten tijdens het schooljaar op alle rapportperiodes. De basiskennis en inzicht in de leerstof zijn onvoldoende om het zwaardere leerstofpakket van volgend schooljaar aan te kunnen.”

Op het puntenrapport werd onderaan nog het volgende vermeld:

“Ook je oriënteringstesten waren niet goed. Zo haalde je slechts 35,4% op Nederlands en 40,5% op Wiskunde.”

3.4. Overleg resulteert niet in een nieuwe samenkost van de klassenraad, waarna verzoeker een bezwaar richt aan het schoolbestuur.

3.5. De beroepscommissie beslist op 10 september 2020 met de thans bestreden beslissing om het C-attest te handhaven. Zij motiveert dit als volgt (voetnoten weggelaten):

“De beroepscommissie stelt samen met de delibererende klassenraad vast dat de cijfers zelfs voor de uitbraak van Corona ronduit slecht waren (zie bijlage deliberatie rapport). Uit de stukken in het leerling dossier blijkt wel degelijk dat remediëring voorzien werd maar ook de leerling dient initiatief te nemen.

Over het feit of alle aangeboden hulp via Smartschool tot bij de leerling is gekomen kan de beroepscommissie geen uitspraak doen maar de beroepscommissie twijfelt niet aan het woord van de directie dat alle nodige

informatie en remediëring effectief werden overgemaakt. De vader is trouwens voor de ‘oriënteringstesten’ (35,4% op Nederlands en 40,5% op Wiskunde) fysiek naar de school gekomen. Het een en het ander had kunnen meegenomen worden in papieren versie.

Wat het zogenaamde gebrek aan remediëring betreft wenst de beroepscommissie de vaste rechtspraak van de Raad van State in herinnering te brengen.

[...]

De oriënteringstesten gaven aan de leerling in juni een kans om [zich] te herpakken en te bewijzen dat de leerstof beheerst werd. De resultaten tonen aan dat dit niet het geval was. Het heeft dus geen nut zoals de leerling vraagt om bijkomende proeven te organiseren. Die kans werd reeds gegeven in juni.

De beroepscommissie sluit zich bijgevolg aan bij de beslissing van de delibererende klassenraad. Op basis van de resultaten oordeelt de beroepscommissie dat in onvoldoende mate de leerplandoelstellingen zijn bereikt. De Raad van State stelt hierover het volgende : ‘Daaruit volgt, ook weer in principe, dat de leerling die niet een voldoende jaarresultaat behaalt, voor dat vak de leerplandoelstellingen ook niet op voldoende wijze heeft bereikt. Een verwijzing naar een bij veronderstelling ordentelijk vastgelegd jaartekort volstaat dan ook in de regel als motivering voor die vaststelling. De klassenraad (of de beroepscommissie) is niet verplicht daarbovenop een opsomming te geven van alle niet-behaalde eindtermen of leerplandoelstellingen.”

IV. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

V. Uiterst dringende noodzakelijkheid

5. De verwerende partij betwist in de nota terecht niet dat de voorwaarde van uiterst dringende noodzakelijkheid is vervuld.

VI. Ernst van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

6. Een “eerste”, maar ook enig middel is geput uit de schending van “de motiveringsplicht” – uit de toelichting blijkt verzoeker te refereren aan “de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen”, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Verzoeker heeft in zijn bezwaar aan de beroepscommissie voorgelegd dat zijn grootmoeder is gestorven. De daaraan verbonden vraag tot uitgestelde proeven vindt geen antwoord in de bestreden beslissing.

Hij heeft ook opgemerkt dat er tijdens de periode van schorsing van de lessen en afstandsonderwijs – maar zelfs al voordien – problemen waren met zijn smartschoolaccount. Hij heeft diverse stukken toegevoegd waaruit blijkt dat bepaalde ingestuurde opdrachten niet of blanco toekomen bij de leerkrachten en dat omgekeerd communicatie aan verzoeker niet in zijn mailbox noch in zijn spam terecht kwam. Hij heeft dit tijdens het schooljaar aangekaart bij de directie. In de bestreden beslissing leest verzoeker nergens enig antwoord op deze problematiek. De beroepscommissie mag graag het woord van de directeur geloven, zoals zij schrijft, maar zij moet minstens de feiten onderzoeken die verzoeker haar voorlegt. Het is voor verzoeker tot op heden nog steeds een volslagen raadsel waarom de commissie in het licht van de technische problemen die hij doormaakte, waardoor de voorliggende prestaties niet representatief zijn, alsnog besluit dit volledig naast zich neer te leggen. De beroepscommissie heeft haar onderzoek niet zorgvuldig gevoerd.

Verzoeker schrijft vervolgens enige algemene beschouwingen over de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Ten slotte merkt verzoeker op dat hij in zijn intern beroep nog heeft uiteengezet “welke bijzondere omstandigheden er gespeeld hebben en die verklaren waarom de resultaten met Kerst ook niet representatief kunnen zijn zodat de overweging van de commissie dat deze resultaten toen ook al niet goed waren niet kan begrepen worden”. Op basis van deze omstandigheden vroeg verzoeker uitdrukkelijk om een uitgestelde proef. Hier wordt niet op ingegaan, zonder duidelijke motivering.

Beoordeling

7. Volgens het attest dat verzoeker aan de Raad van State voorlegt, is het overlijden van verzoekers grootmoeder overkomen op 4 augustus 2020. Een arts attesteert ook dat verzoekers grootmoeder reeds vanaf oktober 2019 zware gezondheidsproblemen had.

Gelet op de datum van overlijden is dit evident noch in het bericht aan de directie van 1 juli 2020 (bijlage 5 bij het bezwaarschrift), noch in het bezwaarschrift voor de beroepscommissie van 5 juli 2020 ter sprake gebracht, maar evenmin zelfs maar haar ernstige gezondheidstoestand, laat staan een uiteenzetting over de weerslag hiervan op verzoeker en zijn leerprestaties en een daaraan gekoppeld verzoek om uitgestelde proeven.

De enige vermelding van de familiale omstandigheden is te vinden in de samenvatting van “het bezwaar van de betrokken leerling” op bladzijde 3 van de bestreden beslissing: “de leerling heeft een moeilijke periode achter de rug [...] overlijden familielid [...]”. De Raad neemt aan, gelet op wat hiervóór is vastgesteld, dat dit dan wel nog ter sprake is gekomen tijdens de hoorzitting. Van die hoorzitting zijn geen notulen voorhanden.

Uit geen enkel stuk van de administratieve beroepsprocedure waarop de Raad thans acht kan slaan, blijkt dat verzoeker preciseert hoe dit over-

lijden een invloed heeft gehad op het kerstrapport van 2019 en op het dagelijks werk tot medio maart 2020.

Aldus kan hij de beroepscommissie *prima facie* niet kwalijk nemen dat zij niet heeft geantwoord op dit “bezwaar”, nu hij dit nergens op papier heeft gezet en uitgewerkt, maar het hoogstens mondeling ter sprake bracht en er dus geenszins voor de beroepscommissie het belang aan lijkt gegeven te hebben als hij nu in zijn vordering doet gelden.

8.1. Verzoeker hamert sterk op het feit dat er tijdens het gehele schooljaar problemen waren met zijn smartschoolaccount, die tot gevolg zouden hebben dat zijn resultaten niet representatief zijn.

8.2. De bewijsstukken die hij hierover aan de beroepscommissie en thans aan de Raad voorlegt, zijn allemaal afschriften van berichten die dateren ná de *lockdown* medio maart 2020. Uit niets blijkt voorsnóg dat er reeds problemen waren voorheen, noch wat de aard en omvang waren van die problemen, noch dat ze door verzoeker tijdig maar vergeefs bij de school werden aangekaart. Evenmin concretiseert verzoeker welke van zijn resultaten vóór medio 2020 – het kerstrapport en de periodes dagelijks werk – aangetast zouden zijn ingevolge problemen met Smartschool.

In de huidige stand van de rechtspleging maakt verzoeker dus niet aannemelijk dat de door hem behaalde punten vóór medio maart 2020 niet representatief waren.

Hij heeft dan ook geen belang bij het argument dat de beroepscommissie hierop niet of niet afdoende zou hebben geantwoord.

8.3. Wat de problemen zijn met het account na medio maart 2020, erkent de Raad dat de beroepscommissie zich er *prima facie* goedkoop van af-

maakt. De beroepscommissie heeft volheid van bevoegdheid. Er valt niet te zien waarom zij hierover “geen uitspraak [kan] doen”.

Niettemin moet de Raad alweer vaststellen, dat verzoeker geen belang lijkt te hebben bij een meer gedetailleerd onderzoek en antwoord van de beroepscommissie. Op het eerste gezicht heeft zij de bestreden evaluatiebeslissing immers niet gesteund op de inzet van verzoeker voor taken gemaakt (of niet gemaakt) tijdens de periode van afstandonderwijs, maar wel – en enkel – op de punten behaald vóór medio maart 2020 – waaromtrent verzoekers kritiek hiervóór is afgewezen – en de punten behaald op de oriënteringsproeven – waarop verzoeker geen kritiek heeft.

Ten overvloede stelt de Raad vast dat verzoeker de overweging van de commissie dat hij zijn taken zelfs nooit in papieren versie heeft meegebracht, onbesproken laat. Ze ontbreken ook in de bijlagen bij het verzoekschrift in de huidige procedure.

Eveneens louter ten overvloede merkt de Raad nog op dat de stukken die verzoeker wel aan de beroepscommissie heeft voorgelegd, als volgt worden beschreven in de nota met opmerkingen:

“Wanneer de bijlagen bij het initiële beroepschrift worden beke[k]en, blijken er zelfs geen problemen te bestaan die een weerslag hebben gehad op de evaluatie.

Uit stuk 3.1 (een communicatie van 29 april) blijkt dat verzoeker twee taken niet heeft gemaakt en hij de kans krijgt één ervan alsnog te maken, ondanks het feit dat het enige dat wordt opgeworpen is dat verzoeker de taken ‘niet gezien’ heeft. Eén taak werd dus niet afgegeven en er werd geen bezwaar gemaakt dat dit ook niet meer kon.

Uit stuk 3.2 (een communicatie van 4 mei) blijkt dat verzoeker tot twee maal toe een blanco taak heeft geplaatst in de uploadzone. Dit is dus geen probleem van communicatie vanuit de school, maar een probleem bij verzoeker. Hij krijgt de mogelijkheid om de taak via een foto door te sturen. Er is dus geen evaluatieprobleem.

Uit stuk 3.3 (een communicatie van 4 mei) blijkt dat de vader van verzoeker via de Smartschool account van zijn zoon een vraag stelt en daar via zijn eigen account antwoord op krijgt (alsook via e-mail een kopie van dat antwoord). Nu beweert verzoeker dat hij op zijn e-mailaccount nooit ant-

woord kreeg. Het antwoord werd via de correcte weg gestuurd, via de account van zijn vader. Er zijn dus helemaal geen verdwenen berichten.

Uit stuk 3.4 (een communicatie van 14 mei) blijkt dat de vader van verzoeker zich vergist betreffende een taak die niet werd ingediend. Hij maakt bezwaar over een taak die werd ingediend en met 5/5 werd beoordeeld. Er is wel een andere opdracht die niet werd ingediend waar een 0/5 voor gegeven werd. De leerkracht geeft echter duidelijk aan dat die taak niet meetelde voor dagelijks werk. Het gaat hier dus hoogstens om een vergissing van de vader van verzoeker over welke taak niet werd ingediend, geen probleem met Smartschool.

Uit stuk 3.5 blijkt dat een leerkracht op 15 mei meldt dat een bepaalde taak niet werd ingediend. Op 16 mei wordt door de vader van verzoeker via de account van verzoeker gemeld dat de opdracht werd verzonden. Uit niets blijkt dat de opdracht verzonden werd voor het smartschoolbericht van 16 mei en dat er dus een probleem zou zijn met Smartschool. De taak is eenvoudigweg ingeleverd na de herinnering en werd ook gewoon beoordeeld door de leerkracht.

Stuk 3.6 is een klacht wegens bovenstaande ‘problemen’.

Stuk 3.7 blijkt eerder te gaan om een attitudeprobleem van verzoeker voor het vak Frans: hij heeft een online verplichte toets niet gemaakt, hij komt amper naar de verplichte online lessen en maakt bijna geen taken. Er wordt duidelijk opnieuw gemeld dat de lessen én de taken ter beschikking staan in de documenten van Frans op Smartschool. Naar de inkomende berichten verwijzen, zoals verzoeker poogt te doen, heeft dan ook, weinig zin. De taken staan ergens anders.

Stuk 3.8 is helemaal geen probleem: Wanneer verzoeker beweert dat er iets mis is met een taak die hij alsnog probeert te maken (het bestand zou beschadigd zijn), krijgt hij het tien minuten later toegestuurd door zijn leerkracht.

Stuk 4 is niet leesbaar.

Het argument mist dus elke feitelijke grondslag.”

Het valt de verwerende partij niet toe om een motivering *post factum* te geven en het valt de Raad als wettigheidsrechter niet toe om het werk van de beroepscommissie te doen, maar alleszins wat de aangehaalde feitelijke vaststellingen betreft over de bijlagen, stroken die met wat ook de Raad *prima facie* leest in die documenten. Indien het argument van verzoeker over het accountprobleem en de weerslag ervan op zijn taken feitelijke grondslag mist, heeft hij om die reden al evenmin belang bij een antwoord van de beroepscommissie.

9. Op de vraag van verzoeker naar uitgestelde proeven heeft de beroepscommissie geantwoord dat uit de resultaten blijkt dat verzoeker de leer-

plandoelstellingen niet in voldoende mate heeft bereikt, dat de oriënteringstesten aan de leerling de kans gaven in juni aan te tonen dat hij zich kon herpakken en te bewijzen dat de leerstof beheerst werd en dat de resultaten aantonen dat dit niet het geval was zodat uitgestelde proeven geen nut hebben.

Anders dan verzoeker beweert, is er dus op zijn vraag geantwoord. Hij mag liever een ander antwoord gewenst hebben, maar een schending van de formelemotiveringsplicht ligt niet voor. Dit antwoord van de beroepscommissie blijft in het middel dan weer onbesproken, zo lijkt. Aangezien hiervóór is vastgesteld dat verzoeker vooralsnog niet erin slaagt om de onregelmatigheid aan te tonen van de resultaten waarop zijn C-attest is gesteund – de tekorten doorheen het schooljaar tot medio maart en de resultaten van de oriënteringsproeven – toont hij hoe dan ook evenmin aan dat de beroepscommissie in redelijkheid geen andere keuze had dan uitgestelde proeven op te leggen en dat de afwijzing ervan strijdig is met de andere in het middel aangevoerde beginselen.

10. Het middel is niet ernstig.

Er is niet voldaan aan één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 20 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achtentwintig september tweeduizend twintig, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren